

Poruchy vyvolané užíváním opioidů

- Opium, morfin, syntetické (kodein, heroin, metadon, buprenorfin, ...),
- analgetika, spazmolytika, antitusika,
- zaschlá šťáva z nezralých makovic máku setého, má mnoho alkaloidů.
- *Soldier sickness* – morfium se volně užívalo ve válkách, vojáci pak byli závislí (americká občanská válka 1861–1865, francouzsko-pruská válka 1870–71).
- Od počátku 70. let 20. století – drogové mafie, heroin,
- *braun* – český výrobek, směs kodeinových opiátů,
- významný je historický přesun v aplikaci – od kouření, šňupání, po injekce.

 Podrobnější informace naleznete na stránce *Abúzus návykových látek*.

Symptomatologie

- Tlumivý, uklidňující, euforizující efekt, rychlost nástupu dle aplikace,
- délka účinku (heroin 3–4 h, morfin 4–5 h, buprenorfin 6–8 h i 48 h, metadon 12–24 h).

Akutní intoxikace

- Apatie, útlum, zpomalení psychomotoriky, desinhibice, zhoršení pozornosti, úsudku,
- otupělost, setřelá řeč, zúžení zornic, porucha vědomí,
- euforie, uvolnění, příjemná únava,
- hrozí útlum dechového centra, hypotenze a hypotermie,
- pokles motility GIT, zácpa, křeče.

Škodlivé užívání

- Hlavně infekce – HIV, hepatitidy.

Syndrom závislosti

- Velmi rychle, během týdnů, hlavně při i.v. podávání.

Odvykácí stav

- Velmi často, za 4–6h po poslední dávce,
- většinou neohrožuje na životě,
- příznaky chřipky – sekrece z nosu, kýchání, slzení, bolesti a křeče svalů, útrobní křeče, nauzea, zvracení, průjem, dilatace zornic, piloerekce, zimouřivost, tachykardie, hypertenze, nespavost.

Psychotické poruchy

- Nevývolávají je.

Průběh a prognóza

- Závisí na čistotě látky, často jiné alkaloidy – organotoxicita,
- poruchy myšlení, chování (anetické stavy), rozvoj poruchy osobnosti (akcentace negativních rysů), poruchy libida, amenorea, avitaminózy, chátření organismu,
- sociální problémy, problémy se zákonem,
- je možná resocializace.

Etiopatogeneze

- Jsou i osoby s menšími poruchami v neurotransmiterech – náchylnost, častější výskyt alely A1-dopaminergních D2-receptorů, velmi rychlý vznik návyku.

Léčba

- Akutní intoxikace – naloxon – opiátový antagonist, u závislých vyvolá odvykácí příznaky,
- léčba odvykácího syndromu – lůžkově, substituční léčba – buprenorfin, metadon, symptomatická,
- odvykácí léčba – dlouhodobý komplexní program, dlouhodobá udržovací substituční léčba – metadon, buprenorfin se taky začíná.

Reference

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. [cit. 2010]. <<http://jirben.wz.cz>>.